

سروشت پرونده هسته‌ای ایران در شورای امنیت سازمان ملل متحد **تأثیر نامه ایران، روسیه و چین درباره خاتمه قطعنامه ۲۲۳۱**

نامه مشترک ایران، روسیه و چین در ۱۸ اکتبر ۲۰۲۵ (که در ۱۹ اکتبر به طور رسمی منتشر شد)، نقطه عطفی در پرونده هسته‌ای ایران به شمار می‌رود. خیرآنلاین نوشت: این نامه، خطاب به آنتونیو گوترش و واسیل نمنزیا (رئیس دوره‌ای شورای امنیت)، تمام مفاد قطعنامه ۲۲۳۱ را بر اساس بند ۸ اجرایی آن، از ۱۸ اکتبر خاتمه‌یافته اعلام کرد و تلاش‌های بریتانیا، فرانسه و آلمان (سه کشور اروپایی) برای فعال سازی مکانیسم «اسنپ‌بک» را «ادارای ابراد حقوقی» خواند. نویسنندگان نامه تأکید کردند: «سه کشور اروپایی، با توقف اجرای تعهدات خود در برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ و عدم طی کامل سازوکار حل اختلاف، صلاحیت استناد به مفاد آن را ندارند.» این اقدام، پس از نامه وزرای خارجه سه کشور در ۲۸ اوت ۲۰۲۵، پرونده هسته‌ای ایران را از دستور کار شورای امنیت خارج کرده و گزارش‌گیری آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) را متوقف می‌نماید. چه آنکه سابقه قطعنامه ۲۲۳۱ (۴۰ ژوئیه ۲۰۱۵) به عنوان تأییدکننده برجام، شامل «روز انتقال» (اکتبر ۲۰۲۳) برای لغو محدودیت‌های موشکی و «روز خاتمه» (۱۸ اکتبر ۲۰۲۵) برای پایان کامل است و منافع اقتصادی و امنیتی متقابل بین سه کشور را تقویت می‌کند. ایران غنی سازی را بدون محدودیت ادامه می‌دهد، در حالی‌که روسیه و چین نفوذ خود را در خاورمیانه افزایش می‌دهند. اما ادعای سه کشور اروپایی مبنی بر «عدم پایبندی ایران» بدون بررسی نقض تعهدات خود، نشان می‌دهد که این روایت‌ها بدون توجه به بند ۱۴ قطعنامه (خروج خودکار از دستور کار هیات مدیره آژانس) ناقص هستند. در ادامه به تفصیل حول محورهای فوق بحث می‌کنیم.

◀ **محدودیت تسلیحاتی و موشکی**
انقضای قطعنامه ۲۲۳۱، لغو محدودیت‌های تسلیحاتی را به محور اصلی تبدیل کرده است. «نیویورک تایمز» گزارش داد که ایران اکنون می‌تواند جنگنده‌های سوخو-۳۵ از روسیه وارد کند، که قدرت هوایی آن را تقویت کرده و توازن منطقه‌ای را تغییر می‌دهد. در ابعاد سیاسی نیز، انزوی سه کشور اروپایی را تشدید کرده و محور ایران – روسیه – چین را به عنوان بلوک ضد غربی برجسته می‌سازد. از سوی دیگر برنامه موشکی ایران (با برد ۲۰۰۰ کیلومتر) را بدون نظارت سازمان ملل آزاد می‌گذارد. این در حالی است که تقویت همکاری نظامی ایران – روسیه، انتظار می‌رود در آینده تحول عمیقی را رقم بزند. نامه به آژانس در ۲۴ اکتبر، گزارش‌گیری از ایران را متوقف کرد. «الجزیره» گزارش داد که غرب آبادی تأکید کرد: «بند ۱۴ قطعنامه، موضوع را از دستور کار هیات مدیره خارج می‌کند.» این در حالی است که در صورت غنی سازی ۴۰ درصدی ایران که هم اکنون بدون محدودیت قابلیت انجام دارد، هزینه‌ها را برای ایران نسبت به غنی سازی در سطوح پایین، کاهش می‌دهد. این اقدام، مشروعیت برنامه هسته‌ای را افزایش داده و فشار غرب را خنثی می‌کند و روایت گروسی از برنامه هسته‌ای ایران را که مدعی «عدم شفافیت» شده بود از بین می‌برد.

◀ **ناکامی اسنپ‌بک**
از جمله نتایج دیگر این است که تلاش سه کشور اروپایی در ۲۸ اوت، بی‌اثر شد. «وال استریت ژورنال» گزارش داد که نامه سه کشور، اسنپ‌بک را «غیرقانونی» خواند و تحریم‌های اروپا را بی‌تأثیر کرد و دیپلماسی و چند جانبه ایران و چین و روسیه موجب شد تا سه کشور اروپایی را منزوی کنند. از سوی دیگر این نامه، بریکس را تقویت کرد. گزارش «صندوق بین‌المللی پول» (۲۵ اکتبر ۲۰۲۵) نشان می‌دهد تجارت ایران با کشورهای عضو بریکس ۱۰ درصد افزایش یافته است که این مساله می‌تواند یون و روبل را جایگزین دلار کند. از پیامدهای تقویت تجارت با چین و مهار غرب را تضمین می‌کند.

◀ **آینده پرونده هسته‌ای ایران**
در یک سطح تحلیل، نامه مشترک نتیجه فشار شورای امنیت و آژانس است. «مؤسسه بروکنینگر» گزارش داد که بند ۸ قطعنامه، انقضا را الزامی کرد و اسنپ‌بک سه کشور اروپایی را باطل نمود. از سوی دیگر، نامه سلطه سه کشور اروپایی بر آژانس را به چالش می‌کشد. این چارچوب، تأثیر نامه را به عنوان پایان برجام توصیف می‌کند، اما چالش‌هایی مانند وتوی روسیه و چین را نادیده نمی‌گیرد. از منظر دیگر، ایران برای حداکثرسازی منافع (لغو تحریم‌ها) بر این نامه تأکید دارد و انقضای برجام را برای محدودکردن سه کشور اروپایی طراحی کرده است. در مجموع، نامه نتیجه روایت سازی «پایان اجبار غربی» بر ایران است که انقضا نظم را به نفع شرق تغییر داد. چه آنکه نامه مشترک ایران، روسیه و چین، پرونده هسته‌ای ایران را متحول کرده و لغو محدودیت‌ها و خروج از نظارت‌های آژانس، از پیامدهای این مساله هستند که به تقویت محور شرقی علیه غرب کمک می‌کند.

دوشنبه ۰۵ • ۰۸ • ۱۴۰۴
سال هشتم شماره ۲۲۳۶ ۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۷ / ۲۷ اکتبر ۲۰۲۵

«آرمان ملی» تخریب رئیس‌جمهور سابق از تریبون مجلس را بررسی می‌کند

آتش توپخانه بهارستان علیه روحانی

◀ **قالیباف لیدر تندروها در حمله به رئیس‌جمهور پیشین**

بابت آنها تکفیر شدند، اظهارنظر درباره روس‌ها و چینی‌ها بود که اساساً به مذاق نمایندگان خوش نیامد. چه اینکه اگر کسی از ماجرا خبر نداشت فکری می‌کرد آنچه مطرح می‌شود نه از مجلس شورای اسلامی که از تریبون مجلس کشور مورد نظر است که خطاب به روحانی گفته می‌شود. اما نکته جالب اتفاقات دیروز مجلس مهرهای محمد باقر قالیباف رئیس مجلس با تندروها بود که قبل از همه با قرائت متنی روحانی و ظریف را مورد حمله قرار داد تا سایر نمایندگان نیز در پی او مواضع خصمانه‌ای علیه این دو مقام سابق کشور اتخاذ کنند. جایی که قالیباف گفت: «لازم می‌دانم انتقاد صریح خود را نسبت به مواضع رئیس‌جمهور و وزیرخارجه اسبق مان اعلام کنم که دقیقاً در شرایطی که مسیر همکاری‌های راهبردی ما با کشور روسیه در حال پیشرفت است با مواضع خود به این مسیر لطمه زدند.» حال اما پرسش اینجا است که مگر صحبت دو مقام سابق دولت ایران چه میزبان می‌تواند به روابط ایران با روسیه تأثیرگذار باشد؟ اما این پایان کار نبود و تازه استارت حملات به روحانی بود. این حملات در شرایطی صورت پذیرفت که اساساً حسن روحانی اخیراً در باره روسیه کلام موضع‌گیری نکرده بود و بی‌جا مورد حمله و حمله قرار گرفت. امیرحسین ثابتی، نماینده تندرو تهران و مجری سابق شبکه افق با آن ادبیات همیشگی خود با حمله به روحانی اظهارکرد: «حسن روحانی رکورد‌های منفورترین سیاستمدار ایران را جابه‌جا کرده و هنوز زایش درازا است.» وی همچنین از قوه قضائیه خواست «به پرونده سوء‌قول‌ها و ترک فعل‌های حسن روحانی رسیدگی یکند تا به جای اینکه امروز زبان درازی کند و به جایگاه‌های بالاتر فکر کند، به جایگاه اصلی خود که پشت میله‌های زندان است برسد.» پس از او دیگر نماینده تندرو تهران حمید رسایی به روحانی حمله کرد و گفت: «ملت عزیز! صحبت‌های توهین‌آمیز آقای روحانی علیه مجلس برای برت‌کردن حواس شماست از تبعات خیانت‌هایی که در دولت ایشان اتفاق افتاد. آقای روحانی! مجلس و شورا را نگه‌بان هیچی نیستند تو جواب و تو پاسخ بده نتیجه ۸ سال کرشن در برابر آمریکا چه شد؟ آقای ازه‌ای! چرا به پرونده تخلفات روحانی نسبت نمی‌کنی؟ چرا درباره سرتقت علمی او در پایان نامه‌اش سکوت شده است، ابوالفضل ابوترابی نماینده تندرو نجف‌آباد نیز

بابت آنها تکفیر شدند، اظهارنظر درباره روس‌ها و چینی‌ها بود که اساساً به مذاق نمایندگان خوش نیامد. چه اینکه اگر کسی از ماجرا خبر نداشت فکری می‌کرد آنچه مطرح می‌شود نه از مجلس شورای اسلامی که از تریبون مجلس کشور مورد نظر است که خطاب به روحانی گفته می‌شود. اما نکته جالب اتفاقات دیروز مجلس مهرهای محمد باقر قالیباف رئیس مجلس با تندروها بود که قبل از همه با قرائت متنی روحانی و ظریف را مورد حمله قرار داد تا سایر نمایندگان نیز در پی او مواضع خصمانه‌ای علیه این دو مقام سابق کشور اتخاذ کنند. جایی که قالیباف گفت: «لازم می‌دانم انتقاد صریح خود را نسبت به مواضع رئیس‌جمهور و وزیرخارجه اسبق مان اعلام کنم که دقیقاً در شرایطی که مسیر همکاری‌های راهبردی ما با کشور روسیه در حال پیشرفت است با مواضع خود به این مسیر لطمه زدند.» حال اما پرسش اینجا است که مگر صحبت دو مقام سابق دولت ایران چه میزبان می‌تواند به روابط ایران با روسیه تأثیرگذار باشد؟ اما این پایان کار نبود و تازه استارت حملات به روحانی بود. این حملات در شرایطی صورت پذیرفت که اساساً حسن روحانی اخیراً در باره روسیه کلام موضع‌گیری نکرده بود و بی‌جا مورد حمله و حمله قرار گرفت. امیرحسین ثابتی، نماینده تندرو تهران و مجری سابق شبکه افق با آن ادبیات همیشگی خود با حمله به روحانی اظهارکرد: «حسن روحانی رکورد‌های منفورترین سیاستمدار ایران را جابه‌جا کرده و هنوز زایش درازا است.» وی همچنین از قوه قضائیه خواست «به پرونده سوء‌قول‌ها و ترک فعل‌های حسن روحانی رسیدگی یکند تا به جای اینکه امروز زبان درازی کند و به جایگاه‌های بالاتر فکر کند، به جایگاه اصلی خود که پشت میله‌های زندان است برسد.» پس از او دیگر نماینده تندرو تهران حمید رسایی به

روحانی حمله کرد و گفت: «ملت عزیز! صحبت‌های توهین‌آمیز آقای روحانی علیه مجلس برای برت‌کردن حواس شماست از تبعات خیانت‌هایی که در دولت ایشان اتفاق افتاد. آقای روحانی! مجلس و شورا را نگه‌بان هیچی نیستند تو جواب و تو پاسخ بده نتیجه ۸ سال کرشن در برابر آمریکا چه شد؟ آقای ازه‌ای! چرا به پرونده تخلفات روحانی نسبت نمی‌کنی؟ چرا درباره سرتقت علمی او در پایان نامه‌اش سکوت شده است، ابوالفضل ابوترابی نماینده تندرو نجف‌آباد نیز

بابت آنها تکفیر شدند، اظهارنظر درباره روس‌ها و چینی‌ها بود که اساساً به مذاق نمایندگان خوش نیامد. چه اینکه اگر کسی از ماجرا خبر نداشت فکری می‌کرد آنچه مطرح می‌شود نه از مجلس شورای اسلامی که از تریبون مجلس کشور مورد نظر است که خطاب به روحانی گفته می‌شود. اما نکته جالب اتفاقات دیروز مجلس مهرهای محمد باقر قالیباف رئیس مجلس با تندروها بود که قبل از همه با قرائت متنی روحانی و ظریف را مورد حمله قرار داد تا سایر نمایندگان نیز در پی او مواضع خصمانه‌ای علیه این دو مقام سابق کشور اتخاذ کنند. جایی که قالیباف گفت: «لازم می‌دانم انتقاد صریح خود را نسبت به مواضع رئیس‌جمهور و وزیرخارجه اسبق مان اعلام کنم که دقیقاً در شرایطی که مسیر همکاری‌های راهبردی ما با کشور روسیه در حال پیشرفت است با مواضع خود به این مسیر لطمه زدند.» حال اما پرسش اینجا است که مگر صحبت دو مقام سابق دولت ایران چه میزبان می‌تواند به روابط ایران با روسیه تأثیرگذار باشد؟ اما این پایان کار نبود و تازه استارت حملات به روحانی بود. این حملات در شرایطی صورت پذیرفت که اساساً حسن روحانی اخیراً در باره روسیه کلام موضع‌گیری نکرده بود و بی‌جا مورد حمله و حمله قرار گرفت. امیرحسین ثابتی، نماینده تندرو تهران و مجری سابق شبکه افق با آن ادبیات همیشگی خود با حمله به روحانی اظهارکرد: «حسن روحانی رکورد‌های منفورترین سیاستمدار ایران را جابه‌جا کرده و هنوز زایش درازا است.» وی همچنین از قوه قضائیه خواست «به پرونده سوء‌قول‌ها و ترک فعل‌های حسن روحانی رسیدگی یکند تا به جای اینکه امروز زبان درازی کند و به جایگاه‌های بالاتر فکر کند، به جایگاه اصلی خود که پشت میله‌های زندان است برسد.» پس از او دیگر نماینده تندرو تهران حمید رسایی به

روحانی حمله کرد و گفت: «ملت عزیز! صحبت‌های توهین‌آمیز آقای روحانی علیه مجلس برای برت‌کردن حواس شماست از تبعات خیانت‌هایی که در دولت ایشان اتفاق افتاد. آقای روحانی! مجلس و شورا را نگه‌بان هیچی نیستند تو جواب و تو پاسخ بده نتیجه ۸ سال کرشن در برابر آمریکا چه شد؟ آقای ازه‌ای! چرا به پرونده تخلفات روحانی نسبت نمی‌کنی؟ چرا درباره سرتقت علمی او در پایان نامه‌اش سکوت شده است، ابوالفضل ابوترابی نماینده تندرو نجف‌آباد نیز

«آرمان ملی» در گفت‌وگویی آخرین تحولات سیاست خارجه را بررسی می‌کند

نگاه تهران به دیپلماسی

فریدون مجلسی: دیپلماسی فعال مسیرهای جدیدی باز می‌کند

آرمان ملی- گروه سیاسی: دهه‌های اخیر روابط ایران با کشورهای غربی، به‌ویژه آمریکا، همواره تحت تأثیر نگاه‌ها و رویکردهای متضاد دوطرف نسبت به مفهوم گفت‌وگو و دیپلماسی بوده است. ایران همواره تأکید کرده که گفت‌وگو و اخلاق بین‌المللی و رعایت حقوق ملت‌ها است.

انجام‌گیرد، می‌تواند راهکاری مؤثر برای حل اختلافات و ایجاد ثبات در روابط بین‌الملل باشد. با این حال، رفتار قدرت‌های غربی، به‌ویژه در دوران ریاست جمهوری های شدید ترامپ، نشان داد که آنان بیشتر به دنبال تحمیل خواسته‌های خود از طریق فشار، تهدید و تحریم هستند تا تعامل سازنده و برابر. خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸ و بازگرداندن تحریم‌های شدید اقتصادی علیه ایران توسط مکانیزم ماشه نمونه‌ای بارز از بی‌اعتمادی و نقض تعهدات بین‌المللی توسط کاخ سفید بود؛ اقدامی که نه‌تنها فضای گفت‌وگو را تیره‌تر کرد بلکه جایگاه دیپلماسی را در روابط دو کشور به چالش کشید. با همه این چالش‌ها و حاشیه‌ها، تهران با وجود فشارها و تهدیدها، بارها اعلام کرده است که همواره آماده گفت‌وگو و تعامل است، اما تنها در چارچوبی که احترام متقابل و اصل برابری کشورها در آن رعایت شود. نگاه ایران به مذاکره، نگاهی راهبردی و اصولی است، بر پایه منطق، اخلاق، و استقلال سیاسی. از دیدگاه جمهوری اسلامی، دیپلماسی باید بستری برای درک متقابل، کاهش تنش و حل اختلافات از طریق روش‌های مسالمت‌آمیز

باشد. در همین مورد به آخرین اظهارات مقام‌های وزات امورخارجه در مورد دیپلماسی اشاره خواهیم کرد و همچنین با یکی از تحلیلگران حوزه سیاست خارجه مصاحبه‌ای انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

◀ **خنثی کردن سناریوی غربی‌ها**

فریدون مجلسی، دیپلمات پیشین و تحلیلگر حوزه دیپلماسی در واکنش به اینکه چرا ایران همچنان باید اهرم‌های دیپلماسی را در دستور کار قرار دهد، به خبرنگار «آرمان ملی» می‌گوید: «ابتدا باید به این مورد اشاره کنیم که در درجه اول این جامعه و مردم عادی هستند که از جنگ ضربه‌های جبران‌ناپذیری می‌خورند و شاید هرگز این هزینه‌ها جبران نشود. واشنگتن و تل آویو سال‌هاست که در نقش متحدان فرامنطقه‌ای می‌خواهند با تضعیف کشوری مانند ایران نفوذ خود در خاورمیانه را افزایش دهند و به همین دلیل است که دنبال اتفاقات دیپلماسی ایران هستند و هرباری تلاش می‌کنند محدودیت‌های اقتصادی و بین‌المللی بیشتری برای ایران به وجود بیاورند. بنابراین اگر ایران دیپلماسی فعال را در دستور کار قرار ندهد و مذاکرات را دنبال نکند در واقع به غربی‌ها کمک کرده است اما اگر با نگاهی متفاوت به منافع ملی را در اولویت قرار دهد می‌تواند سناریوی غربی‌ها را خنثی کند. تاریخ جامع نشان داده که هرباری کشورها به جای جنگ مسیر گفت‌وگو را دنبال کردند به نتایج بهتری

دست پیدا کردند» دیپلمات پیشین در همین مورد و با تأکید بر دیپلماسی فعال ادامه می‌دهد: «اگر به ادوار گذشته نگاه کنیم، به‌ویژه زمانی که دیپلماسی فعال در دستور کار قرار گرفت شاهد بازتشدن مسیرهایی جدیدی در سیاست خارجه، ایجاد فضای جدید گفت‌وگو و رسیدن به نتیجه مطلوب با همراه داشته است. اصول دیپلماسی کلاسیک نشان می‌دهد ابزارهایی مانند گفت‌وگو، اعتمادسازی و رسیدن به نتیجه مشترک، برای تهران فرصت‌های بهتری را چه در سطح منطقه است. اگر با این پیشینه دیپلماسی، کم‌تحرکی داشته باشیم نمی‌توانیم به دنبال فضای جدیدی باشیم. هر دولتی که می‌خواهد فشارهای وارده مانند تحریم و محدودیت‌های مالی را کاهش دهد باید مسیرهای بین‌المللی حتی در شرایط جنگی را حفظ کند.»

◀ **نظم بین‌المللی**

جمهوری اسلامی در سال‌های اخیر همواره بر اهرم‌های دیپلماسی برای بازکردن گره‌های کور سیاست خارجه تأکید داشته است ولی با این حال طرف‌ها نتوانستند اعتماد یکدیگر را جلب کنند. در همین مورد به تازه‌ترین واکنش یکی از معاونان وزیر خارجه اشاره خواهیم کرد که تأکید دارد باید با ایران با ادبیات دیپلماتیک و احترام متقابل صحبت کنند در غیر این صورت میسرها بسته خواهد بود او حتی لازمه مذاکرات را رعایت حق برابر

آرمان ملی

armanmeli.ir

گزارش

روابط تهران و آژانس در نقطه بازگشت یا گسست؟

پس از ۱۲ روز درگیری مستقیم ایران و اسرائیل در روزن ۲۰۲۵ که طی آن به تأسیسات هسته‌ای ایران نیز حمله شد، پرونده روابط تهران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وارد مرحله‌ای حساس شده است؛ از یک سو ضرورت فوری به بازسازی نظارت‌ها و از سوی دیگر واقعیت تلخ افزایش بی‌اعتمادی. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، در گزارش‌ها و مواضع پیاپی خرداد و تیرماه و نیز در گفت‌وگوهای رسانه‌ای، هم‌زمان دو گزاره را یادآور شده است. او تأکید کرد که حملات نظامی «دانش و توانش» هسته‌ای ایران را از بین نمی‌برد و اگر ایران اراده کند می‌تواند ظرفیت‌های از دست‌رفته را بازسازی کند؛ در عین حال هشدار داد تا زمانی‌که رژیم بازرسی دقیق و «تداوم دانایی» آژانس برقرار نشود، بازگشت اعتماد ممکن نیست. این مواضع در بستر میدانی کم‌سابقه‌ای بیان شده است. حملات ۱۲ ژوئن به مجموعه‌ای از اهداف در ایران از جمله سایت‌های هسته‌ای، فضای پرونده رام‌لمتهب کرد و شورای امنیت و هیات حکام آژانس راه‌به صف‌ارایی‌های سیاسی تازه کشاند. در همان روزها آژانس در چند نوبت به شورا و هیات حکام گزارش داد که آسیب‌هایی در برخی سایت‌ها رخ داده، اما نشانه‌ای از نشت تشعشع بیرونی گزارش نشده است؛ هم‌زمان نسبت به خطر ذاتی حمله به زیرساخت‌های هسته‌ای و پیامدهای اشاعه‌ای آن هشدار داد.

◀ **حرف حساب آژانس چیست؟**

در سطح فنی، آژانس طی تابستان گفت به دلیل محدودشدن دسترسی‌ها، دیگر «تداوم آگاهی» کامل از وضعیت برنامه ایران ندارد و نمی‌تواند به‌طور مستقل تضمین کند که کل فعالیت‌ها صرفاً صلح‌آمیز است هرچند قابل اعتمادی» از یک برنامه تسلیحاتی هماهنگ نیز ارائه نکرد. به تعبیر گروسی، بخش مهمی از مشکل امروز «کسری نظارت» است نه صرفاً بحث ظرفیت فنی ایران. همین هم موجب شد اروپا E۳ در نشست ژوئن شورای حکام با استناد به انباشت اورانیوم غنی‌شده تا سطح ۶۰ درصد و نصب سانتریفیوژهای پیشرفته، از تهران بخواهد فوراً سطح همکاری با آژانس را بالا ببرد.

◀ **ایران چه می‌گوید؟**

از سوی ایران، پیام‌ها دوگانه و بی‌نوسان بود. از یک سو مقام‌های ایرانی پس از حملات، بر حق دفاع و ماهیت صلح‌آمیز برنامه تأکید کردند و خواستار محکومیت اقدام نظامی علیه تأسیسات هسته‌ای شدند؛ از سوی دیگر، در پاییز ۲۰۲۵ لحن تندتری دیده شد و وزیر خارجه گفت: همکاری با آژانس «دیگر موضوعیت ندارد» حرفی که اگر به خط‌مشی پایدار بدل شود، عملاً بازگشت به ترتیبات نظارتی پیشین را دشوارتر می‌کند. اما مهم‌ترین نقطه اتصال مواضع طرفین همچنان در یک جمله خلاصه می‌شود: «دانش را نمی‌توان نابود کرد.» گروسی چه در اظهارات رسمی پس از جنگ و چه در مصاحبه‌های رسانه‌ای اواخر ژوئن بارها اظهارکرد که توان تکنیکی ایران قابل احیاست و راه حل پایدار، صرفاً دیپلماتیک است. او حتی برآورد کرد ایران در صورت تصمیم، ظرف مدت کوتاهی می‌تواند بخشی از ظرفیت غنی‌سازی را دوباره به‌گردش بیندازد. این گزاره هم‌زمان یک واقعیت علمی و یک پیام سیاسی است: بازآرندگی نظامی جایش را به بازسازی سیاسی نظارت‌ها می‌دهد.

◀ **افق روابط ایران و آژانس**

با این اوصاف به نظر می‌رسد که روابط ایران و آژانس در کوتاه‌مدت در وضعیت «مدیریت بحران کم‌تنش» باقی می‌ماند یعنی نه قطع کامل ارتباط، نه بازگشت سریع به چارچوب‌های نظارتی گذشته. وزن جنگ دوازده روزه هنوز بر میز مذاکره سنگینی می‌کند و بدون بسته‌ای «گام به‌گام» کاهش تدریجی محدودیت‌های نظارتی از سوی ایران در برابر امتیازات عملی اقتصادی و امنیتی — احیای اعتماد بعید است. مادامی که آژانس «تداوم دانایی» از برنامه را بازایی نکند و تهران نفع ملموسی از همکاری نبیند، پرونده میان سکوت فنی و جنجال سیاسی در نوسان خواهد بود. در این میان، هر دور تازه‌ای از تنش ایران و اسرائیل می‌تواند معادله را دوباره به سمت امنیتی‌سازی شدید ببرد و پنجره‌های دیپلماسی را تنگ‌تر کند. با این همه، چون «دانش پاک شدنی نیست»، حتی طرف‌های بدبین نیز گریزی از یک چارچوب نظارتی به‌روزشده ندارند چارچوبی که بنا بر هشدارها و گزارش‌های همین تابستان اکنون در اولویت است. بر این اساس، محتمل‌ترین مسیر، تلاش‌های پشت‌پرده برای یک توافق موقت کم‌ادمنه، اما کافی است؛ چیزی مثل بازگشت بخشی از دوربین‌ها و مهر و موم‌ها، ترتیبات راستی‌آزمایی در سایت‌های حساس، و در مقابل، تعلیق محدود برخی فشارها و تضمین‌های امنیتی برای پرهیز از تکرار حملات به زیرساخت‌های هسته‌ای. به باور تحلیلگران هر گامی خارج از این مدار، یا به تشدید چرخه‌ی حمله—بازسازی می‌انجامد، یا به یک سکوت نظارتی خطرناک که خود دیر یا زود به بحران بعدی ختم می‌شود.

کوتاه

معاون اول قوه قضائیه:

باید از باز خورد‌های مردمی در شبکه‌های اجتماعی برای بهبود فرآیندها بهره ببریم
نشست بررسی میزان پیشرفت اجرای سند تحول سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با حضور حجت‌الاسلام حمزه خلیلی معاون اول قوه قضائیه، بابایی رئیس سازمان ثبت، صاحبکار، معاون راهبردی قوه قضائیه و جمعی از مدیران دستگاه قضا و سازمان ثبت برگزار شد. حجت‌الاسلام خلیلی در این نشست با اشاره به لزوم تحول در نگاه عدالت‌محور دستگاه قضا گفت: در اجرای برنامه‌های تحول قضایی باید عدالت خصوصی به عدالت عمومی تبدیل شود و مسیر حرکت ما باید به سمت تحقق عدالت عمومی باشد. وی با بیان اینکه عدالت عمومی یعنی دسترسی‌آسان مردم به خدمات بدون مراجعه حضوری به نهادها و سازمان‌ها، افزود: با هوشمندسازی و الکترونیکی کردن سامانه‌ها و خدمات ثبتی، مردم می‌توانند بدون واسطه و دلال به حقوق خود دست یابند که این امر گامی مؤثر در گسترش عدالت است. معاون اول قوه قضائیه تأکید کرد: اگر مبنای درست برای حرکت به سمت عدالت عمومی داشته باشیم، باید عدالت دسترسی مستقیم مردم به خدمات را فراهم کرد و در عین حال از بازخورد‌های مردمی در شبکه‌های اجتماعی برای بهبود فرآیندها بهره ببریم.